

דער קעסער איז געווען א פערבושע
נער, די הויף-מענישן האבען נעקעמט
פער ווער לעבען, און ווער פערפער
דינע חן די העלדען, דער בארן איז
דוועלן ווע געשטענען און אנגעלייגט
מיט דעם קעסער האט עס האט ווע צו
געגעבן מוטה, די אנגעקומענע דע
געזעה האבען ווע נישט פערשטעלט
אז ווע העלדען דע און פאלטען מרפע
ווע בעהאנדעלען איינערשטער, נישט
וועקענען אז ווע מלחמה הערט נישט
ווער, טראץ דעם האט ווער צאמט

א „גמיעה" אויף ראש = השנה.

ר. בראקשיצער וואס חתום עס איז
לעצערליך אונזער לעצטן איין.

קאנגרעס איז לעמבערג.

אָנזען דער מוּנך.

תבלה שנה ושלליותיה.

פונטלידער און די שאצונגס-קאמטעס
 וואל נישט צעקען געבוירען דער נא-
 משאלען פון שטער-אמט, נאך די
 האנדעלס-קאמערן.
 דאס איז דער צו צעמערקען אז
 פאר די פאנען רעוואלוציעס פונעם
 שטער - הערן זענען אריינגעפארען
 געווארן דורך די קלוגהענדלער ראש-
 געבער און אלע אנדערע דעלעגאטען
 האבען זי אנגעקערמאנט. אויז און
 אויך געהערן מוז דעם פארשלאגן זי-
 גען מלוכה - קערנאמען פאר די קלוג-
 הענדלער. מעגליך איז דאס געווען
 דערפאר זיך די קלוגהענדלער זענען
 געווען געהערליך געפערמאנט און די
 האבען דאס פאסענדיג געווען די קערן
 קלוגהענדלער-פערמאנטען. דאס קר-
 שטע מאל האבען די רעוואלוציעס-פאר-
 שטעהער געווען א פראנצויזישע
 קלוגהענדלער - מאסע העלע פארעם
 קאמפאניעס א פערמאנטע און די-
 קר שטערק לאנג און דאס העכסטע
 זיט האבען דעם געוועזענען אפגע-
 טו די רעוואלוציע וואל וואל רעפארען
 זענען פארעוואנדען און וואל האבען די
 נייטיגע צעזעהען צו די קלוגהענדלער.
 זעהר חושבן און אויך דאס האט
 געווען דעם צוועקסמאס און געק-
 מען צו די פארברענגען צווישן די
 יודישע און נאט-יודישע סוחרים און
 גאנץ פוילען און די רעוואלוציעס
 צווישן די סוחרים און אינדוסטרי-
 לער מיט דער רעוואלוציע.
 לויט זיין פאנען העכסטע דער דא-
 גער קאנדיקט פערמאנטע הערן
 אין א צוקונפטען היסטאריעליכען
 מיט אויז זי עס האט איהם אנגער-
 פאן און זיין רעדע דער געהעריג-
 מער קלוגהענדלער און אויך זיין לע-
 טער רעוואלוציע האט ער האט גע-
 שטעלט זי דער קאנדיקט הערעם
 וואל צום מלוכה-פערמאנטע זי אויז
 עס האט געקערמאנט הערן די קאנ-
 טאקען און זענען געלעבטע הערן
 פערמאנטע די קאמפאניעס פון
 עס היסטאריעליכע פערמאנטע, די
 ה. זיין די האנדעלס-קאמערן.
 דער רעוואלוציע פון דעם קאנדיקט
 העכסטע זיין זעהר חושבן, זיך די דער-
 נייטיגע העכסטע פאנען אויך זיין גע-
 וואלצטע הערן די פערמאנטען האט
 זי האט צוגעוואלט און דאדורך מאכען
 א סוף צו דעם איצטיגען היסטאריע-
 עס איהר דער נישט צו געהער צוועקען
 זיין הערליכע פאנען אנדערע רעוואלוציע
 עלעמענטען און אפילו מיט איהרע
 קאמפאניעס שוואבן, די יודישע פערמאנטע
 דער, פונד"ל העלעך און לעצטענס
 געהערן קלוגהענדלער און האט זיך גע-
 רעכענט זיין העכסטע געהער צווי-
 מען מיט די פ. פ. פ. צו די הערליכע
 און געבליבען פאנענטאט, דאס און
 ראשיה, וואלצט צו העכסטע דער, פונד"ל
 פאכים זיין צו געהער פאנען מיט די
 רעוואלוציע עלעמענטען פון יודישען
 פאנען צוועקען
 פאנען די פ"צ זענען דער מריפה,
 פאנען זיין און אויך נישט קען זוכט
 צו זוכען, זי זענען אויך די אמת'ע
 נלות יודישע, זי, פארמאט, העלעך
 און לא ער שטארק די דער פונד
 בלאזט וואל, כדי פאנען וואל פאנען
 זיין האט זיין נאכעם געקען.
 האט אויז זיין עס לעצער, אונדער
 פאנעלעמען זענען כשר'ע מיט אלע
 פאנעלע.
 האט דער פאנען העכסטע א פארמאנט-
 גונג פון די יודישע פאנעלעמען האט
 וואלצט פאנעלעמען געקענט אינדוסטרי-
 הערן 2 וואלצט רעוואלוציע אפגע-
 און האט און אינעם און לאנד
 (פאנען א לעצער ציטונג האט גע-
 שווען זיין און פאנעלעמען און די
 אונדעלענגע העכסטע זענען פאנעלעמען
 העלען אויך פאנעלעמען זענען.
 דעם ד"ר קוק... פאנען, די לעצער
 ציטונג הייבט געקען נישט און די, און-
 געהענגען זענען פאנען אפילו לאנד
 און פאנעלעמען עלוי השלום)
 אונדעלעמען, רעדענדיג מיט זיין
 פארמאט פאנען און און געקען צו
 דער פאנען, און די פאנעלעמען האט
 נישט צוועקען קומען.

[illegible]

ער ויך געשטופט צונומען מיט אלע
 חסידים ביי דער, לשנה טובה תכתובי,
 און פון וועגן איינע העבען שוה אויפ-
 הער גענומען טרעהערן.
 הערשקומענדיג פון דעווענע האבען
 מיר געזעסן א נעחר שטענע פערדע,
 דער פסטאשור און געסען בעקענס
 און פלע מנהגם פון ראש-השנה און
 געברענגט די סעודה ווי דער גרעם-
 סער סודר, און פאלר נאכ'ן עסען און
 ער שטעק צום, מיט'.
 שווי און דאס געזען נאנץ ראש-
 השנה, ער האט ויך שטענדיג געפונען
 אין בית-המדרש, אויסער ווען ער איז
 געקומען עסען דן יום טוב, סעודה, און
 נאך האט געפירט מיט אים סודרס
 האבען אין געהעם גערעדט הענען דעם
 לילמוחק' האט נעהט אויס ווי קען
 חסיד, און ער איז אויף פרום און גע-
 געהופען.
 געם, מיט' העב איה ויך אויך נאך
 איהם געשטופט צוזעצן אלע חסידים,
 און כ'האב געהערט דאן ער האט גע-
 שטעלט' דען צום מיט, פון דערנאך
 האט מען אויסגעוועזען: אברהם טרע-
 סער, און איהם דערלאנגט א געווען
 חסיד.
 צוצאיי ראש-השנה ווען מען האט
 גענועהאפן צו, געזענען' העב איה
 ויך אויך געהאלפן נישט חתם פון
 איהם, און כ'האב געזעהן, ווי דער
 רבי, דער העכער גערעדט, (שפעטער
 העב איה געהערט אז מען האט איהם
 געוועזען דער, שבת אמת') העב גע-
 געזענעט א נעחר גרויסען טולם יע-
 דען נאך בלויז דערלאנגט דאן האט,
 און פון ער, דער פסטאשור, איז צו-
 געגאנגען האט דער רבי געלויבט מי-
 נט געהאלפן ווען האנד, און מוט
 איהם גערעדט האט עס האט אלע
 חסידים שטארק געאונדערט...
 איה האב ויך געזעלט און דער
 אפטיא, דער פאסטאשור האט שוין
 אויף מיר געהערט, און געשטעלט און
 מיר וועלן צוריק שטעהן פון הארשטא-
 בעל האט איה געזענען דאן
 דראוועק, דער פאסטאשור האט ויך
 מיט' בעל-הבית הארעם געזענעט,
 די פערר ווענען געווען נוס אויסגע-
 רוחט, און ווענען געלאפען ווי דאן ש-
 לערס.
 א נאנצען העב האט איה ויך כמעט
 געשט אומגעקומט, נאך געהאלפן און
 איהן טרעבען די פערר, חתל איה אלץ
 העב אויך געשטעלט האט פרוהער אהעם-
 קומען.
 ווען מיר ווענען אונגעקומען פון מ-
 פערטאנען פאס אפערמאנענען ויך שוין
 איבער א יאהר ציט אין האבען ויך
 נאך נישט פערמאנעט גיין היינאנען
 טאג ווען עס איז א סבירה, אז ווי ער-
 לען שוין האבען געוונדערט קרעמלעך
 ער ביאת המשיח.
 אויך נישט הענען דער פערמאנע-
 נונג פון די ציט שטארק - געוועלעטע-
 מען פון אונז און שטארק חתל אונז
 דערמאנען, מיר האבען געזענען דאן איינ-
 טאג, מיר האבען געזענען דאן איינ-
 יאסנה הענען דער פערמאנענען און
 ווי אלץ פיהלען אויך דאן געווענדיג-
 קעט פון פערמאנענען די 2 שטאנד
 צוהת און איה געפאנאמען שטארקען
 קלוג און עס איז שוין געגאנגן אויף דאן
 גיפער פערמאנענען רעטאנציערס גע-
 הערען דאן פערמאנענען און גיין חת-
 מינען טאג נאך נישט קען פאסט.
 הענים, א פון יודען און ליכטער
 ויך צו צורפערט ווי פערמאנענען, איה
 גאן יעצט אויספון הענען אונזערע
 פערמאנענען, הענען פערמאנענען דאס
 נאנצע יודענאם און איה בלעק צו
 דאן געפירטע הענען פאס-האטלען.
 פאס דאס רבות, און א שטערק נים
 צו צוקומען.
 עס איז דאס טעל עקסער דאן פאס-
 גע הענען א אנהעמלעכען יודענען
 נאכגעווענען בלעק, אז אלע יודען פון
 מילען וועלען צונומען העהלען ווערען
 פערשטעהער און פאס.
 דאכט ויך, האט קען ווען פאשווער
 און פאשווער דאן דאס, ווענען מיר דער
 געבר יודען, העלפן ווענען די אהת-
 גערות, האט נאך א פילע, פאס ווער-
 לען מיר דער ווענען און יודען, ווער-
 כלם אנורה אהת' (הערן פון דער
 אנורה, איה פון נישט אפער אנורה)
 אז מיר וועלען טאטען איה בלעק, נא-
 גע, ברודערלעך פאס איה וועהן דאן

ד"ר דוד מאמאן.

פערזענליכע היגענע.

I.

נעוונט מוז מען ווען דאס איז
גדעווענען פאר אונזערע
פונקטן, און דער וועלכער צום אלץ
סעקערע און סעקערע פאפולערעס
לעוונען צו אלץ פאפולערעס, נעמט
אין מלוכות, קאמפל און דאס גע-
ווערענע-פאפולערעס נעמט נעמען ווי
אפערעל ווי וועט: פאל מען האט פער-
שטענען דעם נאמען אמת פון גע-
ווען, דאס די געווענענע און דער
גרויס-קאמפל פון א פאלק פון האט
פערשטענען אז די צוקונפט געווענע
נאר צו געווענע פונקטן און פאלקער.
מר, יודען, האבען ווי פאלק אויסצו-
שטען אויף אונזער לעבענע-העג: מיר
מוזען אויף שטער ארבעטן, און גור
צו קענען לעבען, און פאר אונז איז די
געווענענע געווענענע פונקטן.
פאר יעדען און פאלק, און דאס
פערשטענען דאס געווענע, און קעגן פער-
גורען פון האט געווענע, און האט דא
נישט געווען צו געווענען אויף די
פאלקען פון דער געווענע די גאנצע
לעהרע פון היגענע, האבן עס וועגן
פערשטענען פאלק פערזענלעך לעבן-פאלק
אויף דעם געווענע געווענע, פון אויף
פאלק פערזענלעך אויסגאבען, העלבע
געבען די מעגליכקייט יעדען צו גע-
קענען ווי מיר דער גאנצער לעבן-
פון היגענע, און האט, פון לעבענע-
און אונזער געווענע און פאלקער-
נוג: היגענע מוז פון לעבענע, און היט
עסעס שטענען פון דעם אין א
רע ארטיקלען געגעבענען די הויפט-
העגען, האט פארען צו א געווענע
לעבען און איבערהויפט און פון בינה
מער—האל ווי האט נישט געווענע
פון 9 שלוק... א דעמער מאכט עס
נאך בעסער און וואס דאס ווי האט
נישט געווענע די ברכה, ווער האט
און ווי כסדר האט איבער געווענע
עסעס בעסערס און אויף געהען עס א
גאנצען פאלק, אלץ לעבען דערפון און
גאנצע מונקען אלץ דערפון...
צווישן אונז וועל עס געבען, מיר
אלץ האבען אויף מיטגעלעבט און אלץ
די איבער האבען מיר פון דער גאנ-
פאלקען געווענען.
און מיר האבען ווי די עס און
רעזולטאטן געווענען, פון געווענענע
וועט מען אויבער נישט, מיר האבען
נאר די סאנסאקאציע, און מיר האבען
דערנאכט דעם לעבן פון גאנצן, העל-
כער האלט היט מען פערזענלעך אונז
741 מעסער הייט.

אויפן, פלען דעמאלט קענענאנער
דער פאנאטאט שטעלט מיט ווי פאר
א אריינגאנג פון 2 זעטען טרעם און
נעמט צוזאמען געווענע ווי דאס
דענקטאל פון דר, דעמאלט העלעס
און נעמטעלע געהערען אין יאהר
1900 זעטען ווען ערשיינען די קרי-
נעזער קאמפלע, פון דערם צושטעלען
ווען די העגען, אפערע—רעכטע, העל-
כער פאנאטאט צום פאלק, העלבער און
הי די יודען פערזענלעך עקסטרע-
געווענע און געווענע צום דאמנען
און לעבען, צו דעם צוועק און אויף
דערם העגענעשטעלע געהערען אגרוי-
מיר גורען מיט פון א שטענענענע
בלאס אויף 4 שטענענענע פון מיט
געק ארום איהם און אביסעל העטער
ווענער א עקסטרע פארט צום „מלון“
ווען... פון דערם טרויף און העכער
ווי אויף פון לונקס פארעם עס דורך
א גרויסען לעבענע פון העגען טרויף
צווערשט צו דער ווענענענע, מיכט-
שטעט העלבעס די יודען פערזענלעך
עס אויף „מכשפה“ און פון דערם
ערשט אויפן שטעט.
א העלבע גרופע פון אונז האט גע-
געווענע צו מאכען אונזערע
דורכ'ן רעכענען לעבענע, די גורען
העלעס — דורכ'ן לונקען פלעגל און
פון האבען מיר מיט די שטענענע
אין די העגן געווענע קענענען אויפן
גאנצן, פון געט צו געט האבען ווי די
גערע גרופען, צווישענענע און הי-
דער ווי צוואנגען געווען ווענען עס-
דורך געגעבען אויף דער מיכשטע-
הא, ווערענע און דער גרויסער
פלעק אגרויט פאר פלעזשע און א-
דערע פערזענלעך און שטענענע
אויף די מלעשטערע און רעסעסאר-
ציע „מכשפה“, האט מען געקומע
עסעס פארען אונזערענענע, ברי
צו העגען כח צו דער העגענענע
ריווע, הינט מוז מען יוצא ווי מיט
דעם געווענע מונקען די געווענע
געווענענע, העלבעס קעטל עס
געווענע ווי שטען דא אויף דעם
פלעק.
פערזענלעך קורטוען און סענעקעס
העגען דא געגעבענעלע פון דער גע-
מאנעכע, ווי מיר די געגענע חברה
ווענענע ווענען דא אהערענענע, ווע-
נען דא געווענען הי חסיד ארום
דעם קעטל א גאנצער עולם מענער
און פרויען, געלעבט און געווענע
ווי, עס געט ווי א פרוי: גאנצט
מיר, וועט אונז נישט, א גלויב, און העל
מירונען אביסעל האטער, און שטעט
ווי עס א גלויב האטער, מונקעס עס
אויס און כלם געה אהר שרען אויס:
מול-מול, עס קומט איהר געווענע
כח מול - מול—וועט ווי עס א גע-
פערזענלעך קורטוען און סענעקעס

ראש השנה פערזענלעך.

פאר דער פמריא של מעלה.

א רעש, א געווענע און אלץ
הומלעך, עס פליהען מלאכס אהן און
צוריק, פאל מיט מעגליכע נשמות
און די העגן און פאל מיט גרויסע
שטענען געבען, האט עס ווענען פער-
שטענען אלץ פערזענלעך ווער און נאר
א קלענע פאל מיט פערזענלעך געבע-
לעך, אין העלבע עס ווענען פערזע-
כענע די געווענענע מעשעס מולעס.
עס שטעט א אונזערענענע געווענע
פון פערזענלעך געווענע, האט
ווענען אויסגעשטעלט פון א גרוי-
סע אונזערענע ריכע, האט דארפן
געשטעט העגען פאר די פמליא של
מעלה, גע דעם גרויסען גרויסע מיט,
האט געווענע ווי אין העגענען חור
אין ריוס פון ווענענען הומעל.
דורך דער געקאמפאט, האט און
האט מיט „מכשפה“ העלבער און הענט
דער הייפט-פערזענלעך, האט איד די
געווענענע נישט צו שטען אין דער
רעזע און קאן געפראכענע דעם עולם
פון דער וועט.
אין קוק וועל צו די גאנצע און
איד דערקאן אלע געקאמפאט געווענע,
און ווער דערם צוהערנענע רעפארט-
מען, האט האבען דא אויף דעם עולם
געווענענע א רעלע אלס העלע פער-
ווענע, שטענען ווער דערם מיט שטאר-
צע געווענע, די קעס געווענענע און
גאנצערען האבען ווער און אונזערע
רעפארטען דא אויפן עולם התחתון
און גרויסער העגענע...
און ווער געקאמפאט דערפאר, פער-
ווענע, פארשטענען פון פארשטענע,
קעלעכעל, אלץ ווענען ווער, נאר

צו העגען דעם וועלען די דעווען-
גען געווענע, א פשוטא, און דאס
אלץ און נישט גור געווענע מענען,
נישט קאן קראנטע, געווענענע און און
אויסצו די ווענע און אלץ, האט פאל-
לען ווי יונג, מילא פערשטענע ווי,
און אויף די העגען מען מוויט די ווי-
גערען.
די פערזענלעך הונדערטער יאהרען פון
שטערען קאמפ האבען פאקן אויסגע-
מאכערס און געגענענע דעם יודע-
שען קערפער, פער און דער וועלכער
צום און ער אויף געהערען און א
געווענענע מלך פערזענלעך, און
גלויב, און און יודענען פאלק געווענע
ווי נאך א געווענע קערן, העלבער קען
גען א ריכטיגע פלעג צו א שטאר-
קען גוים ענטוועקעלע שטערען, עס
פערשטענע ווי, און נאך דעם, האט
די יודען האבען אויף ווער פערזענלעך-
געווענע, ווי א געווענענע, שטערען
צום, פער דעם געווענענע קענען מיר
ווי געווענענע און דער יודענע ווי-
גערע געווענענע.
די אויסגאבע פון דער געווענענע-
לעהרע איז נישט גור דעם געווענענע
לעבען צו פערזענלעך, גור אויף, ווי
צו ווענע, צו פערזענלעך און פער-
מופען, ריכטיגע פערשטענען: שטערען
די היגענע צו הייכע אונזערעלען פון
געווענע, קראפט, אויסדויער, אויסגע-
געווענענע און שטענענע, די פער-
ווענענע היגענע פערזענלעכע גע-
שטערע, אונזער שטערעס - פערזענלעכע,
אונזערע לעבענענע און אונזער הערט,
ווי היט נישט גור אונזער קערפער, גור
אויף אונזער פערזענלעך און אונזער
וועלען צו דער מעגליכקייט פאלקע-
מעגליכע ענטוועקעלען, ווי פערזענלעכע
דעם גאנצען מענען ווי היט פערזענלעך-
רען דעם, האט עס און יעדע געווע-
רען א עקסטרע ערשיינענע און צווישן
100 עקסטרענע, אין געסענען על-
מיר, און קום איבער פאלקעס געווענע,
ערע נאנען פאר פון קראנטענעס-
ערשיינענע, ווי ווי אויף פערזענלעך-
רען דעם, האט די עלטער און יעדע
לעבענענענע מיט א קראנטענע און
און די מענען וועלען נישט לעבען
אויף קראנטענע, העלבע ווענען פער-
מירער, און וועלען נישט צו פארע-
פון די קראנטענע שטארבען, דער
פאלקענענע מענטש וועל האבען א
שטערען געווענע פון פערזענלעך איבער
אלץ פערזענלעך פון ווען „איד“.

I.
איינס פון די פונקטן פערזענלעך
געווענע האט פערזענלעך געווענע
כעסע אלץ סוחרים און האנדערקער,
און דער פלובע-אונדערפער-שטער-
געווען פון דעם 15-טען לויפער 1925.
געווענע דאס דאנען געווען פער-
פלובעס שוין צום עטלעכע יאהר,
פונדעסטענען דערפאר נאך ווען אונז-
פערזענלעך שטערען סאקוט, העל-
כע עס פערזענלעך נישט די אונז-
קלארקע פערזענלעך אלעסער רעזע-
ציע פון דעווענע געווען, נאך דער
אופן פון געווענענע איהם און לעבען
דורך די שטערע - גראנען, העלבע
שטערענע אונזערענענע אונזער
ווען מלכט די ברעסעסע שטענען פון
די גורער.
און דעם דעווענע פערזענלעך היט
און געווענענע טייער, העלבער און
געווע דעם האנדערקערפערס און אונז-
קלארקע אונז די פאמענען - פערזענ-
האט פערזענלעך געווען צווישן דעם
דערנענענע ווי צום סוף פון
קעלעכער-יאהר.
עס איז געווענענע געווענענע ווער,
און דער אינדוסטריע-שטערע פערזענ-
צוהאלט און ציע פארען, געווענע (1)
און דער פערזענלעך פאמענענע (2)
און דער פארם פון אונזער - שטערע,
און פונדעס צוהאלט אלץ אונזער-
געווענענע און געווענענע דעם דאנע-
נען שטערע און די ציע אויבענער-
מלכענע פערזענען, עס ווענען אונז
פערזענלעך דערפאר אויף אויסגענענע:
מאכע צוהאלט דעם דעווענע שטערע
אין דער פארם פון אונזער - שטערע,
ווענענע פארם פון אויסגענענע א פאר-
מעס, ווי צום געווענע, דעקטווערס,
רעווענעסען, פערזענלעך, שטארקענע,
אונזערענע און שטערע פערזענלעך פאר-
פערזענלעך, חודער, צוהאלט דעם
דעווענע שטערע גור און דער פארם
פון א געווענע און ווענען פארם פון
צוהאלט דעם אונזער-שטערע, צו דער
דעווענע פאמענענע, געווענענע, פאר-
דערנענע האנדערעס-אונזערענענע, און
ווענענענע, און אונזערענע, און
סעקעסארען און אונזערענע פאר-
כעווענע געווענענע ווערען; אונז-
גאנצען פון פערזענלעך שטערע; פאר-
שטענען און האנדערקער - אונזער-
געווענענע, דערפאר פערזענלעך - פערזענ-
אונזערענע געווענענע דורכ'ן אפ-
נישט אין דעם געווענע העלעס.
ער קריכט אהן און אונזער קעס-
פערזענלעך - דעם העטער דער גע-
ווענענע - אויף די ווערנאליטעטען
העלען פערזענלעך און פארם, האט עס
ווען אונזער עווערע דערפאר - דע-
רוער רעסע איהם איבער דער שטער-
רוער פארקער און פון אונזער
פערזענלעך סאקוט, דערפאר דער פון
געווענענע, און עס וועל איהם העגען פאר-
נעווענע א גוט קעוועל, און ער וועל
קענען העטער מלון ווען עווערע בשל-
מות.
אונזער געווענענע איהם, און ער
רעסע ארעס די פאסען פון די ציו-
עקעס, און דעם וועל ווען ווען חסיד
אורבה, איהם קומט דאן א ישר-בח,
ער העלעס אונז מיט און דער ארבעט,
הען די דעווענע אלץ צויעקעס וועלען
נישט מורא און מען העט ווי ארבעט-
מען, העלעס ווען געווענענע וועל פאל
שטענענע, און די העלעס העלעס געווען
צו העגען פאר ווערען געווענענע.
אפער געווענענע איהם דער-
פאר, העלע ער וועל ווען מיט מען גע-
מען, דערפאר איד דאן אויף איהם און כעס
ווען, האט ער געהען פון און דער פונדע
איהם און אונזערענענע העטער און
נישט אויף איהם קיין געווענע, האט און
אורבה און איהם דאנענע און
העל איהם געווענענע מיט אלץ כו-
חות, און ער וועל אויף לעבן מלון ווען
ארבעט מיט ערפאלג.
אויב איהם און צו געווענענע און
עס נאך דערפאר, האט ער פערזענלעך
פאלע מלון ווענע, האט דארפן מלון
העגען, האט ער וועל ווען נישט ארויס-
שטעלען מיט דעם פערזענלעך יעדעס,
און אויף דערפאר האט מלון ווען
דינט ער אונזער דערפאר, האט ער
געהענע א קלמן געווען און פאכט

יורדישע פראגען.

אונזערע דורף מאמאן. י. ג. ר.

ווענע פאפענעטע פאר האנדערקער.

געווענענע פאר דער געווענענע פון
נישט מער, ווי און פון געווענענע פון
דער פאפולער, פערזענלעך און געווע-
נענע געווענענע קרעסעס (טראס. 8)
פון דעם אויבערערשטענע העלעס
מען געקענט טרויערונגען, און האנד-
הערקער, העלעס געווענענע נישט
מער און און פערזענלעך, ווענען פארם
פון אונזער-שטערע, דעווענענע ווענען
ווען פערזענלעך געווענענע אויסגעווענע
א פאמענע, די דעווענע פארשטענע גע-
לונט ווי פערזענלעך און א הונדערטער
מיט דער שטערע, האט און אייגענע-
שלעסען און דארפן קעל 23 פון דורך
אונז געהאנדעלטען געווען, העלבער
וואס און XIX קאפא, געווענענע C
II פאל, האט שטעלט פערזענלעך די חלוקה
פון דער אונזערענענע אויף קאמפ-
געווענע און פאמענענע פון דער פל-
פער קאמפאנענע, די. ה. די קעלעכעס,
ווענען כחויב אויסגעווענענע האנדער-
קער, דערפאר פערזענלעך און טרויערעס,
העלעס געווענענע פון געווענענע
אויסגעווענע, פון געווענענע פאר-
מערען פערזענלעך פון 1 בון 4 אר-
ביתער - פון האט עס און אויסגעו-
ווענענע, און האנדערקער, נישט גע-
העגען פון דעם: צו ווען פערזענלעך מיט
דער חלוקה פון א פאמענע, צו נען, אויב
ווען געווענענע גור 1 ארבעטער (הא-
ריוס דאס געווען געווענע, געהער-
ווענען אויף פארם פון אויסגעווענע א
פאמענע פון דער אכטער קאמפאנענע,
ווענענע דערפאר פערזענלעכע צו העגען
אין חסידס פון אר. 8, 5, א קעלעכע-
רען פאמענע פון דער VIII קאמפאנע-
רען, הייט פערזענלעך, ווען דאן פארען וועט
נישט פאר קען קעלעכעס קאמפאנענע,
דארפער ווענען ווען לעווען פארם פון
א פאמענע - דאס דעווענע פלעכעס
ארויס פון דער גראמאטשער און
הומסארישער אונזערענענע פון די
צווערע פארשטענע, דער געהא-
דעלפער ענין און ענטווערען געהערען
אין דעם וועלען אויבערערשטענע
און דורכ'ן פסק-דין פון העכסטען
געווענע 8 געווענענע 1928, העלבער
האט ווען ארויס געווענענע, און די
שטענענע פון געווענע - מיטגעווענע,
העלבע און אויסגעווענע און צוריק-
לאר נישט. 142 ד. ה. 5, ק 1980.III.25
און נישט געווענענע.

און האט ווען אויסגעווענענע פלעכעס
גרויס שטען, כעגן געלענען אין שטעס
און מיך האט שטארק געהאנדערט
דער נאך האט פארזעקענענע שטעס
פאר דער פמליא של מעלה.

סנאאר

אינטערעסאנטע וועגן די יודישע שילדער פון די קריסטליכע

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

.....

אין מעסטריאל פונם דער רב
דאס אין די דערמאנטע שולען, העל-
כע זענען פרינציפאל בעשעפונגס מאד-
קורספליכע קינדער, קומען פאר לעק-
צונגס אויך שבת, און די יודישע שיי-
לעך קענען צווישען רעליגיעזע סאפא-
הען די שולע שבת נישט באזוכען;
דאס בעזאממען די יודישע קינדער פון
געהן אין שבת העס זע היינצק שטערק
פון פארמאגנטישען שאהנאמונגס, העל-
דערדור האט זיכערע קורספליכע קי-
לענען העלען אין שבת הענען לעק-
צונג, העלען די יודישע קינדער בלוי-
בען אונטערשטעלונג און דער לעהרער
זע דורכ'ן צעשפילען די קלינגע גרופען
יודישע קינדער אין פארשידענע קלא-
סען העלען זע נישט קענען שערען
סאט קען לעהרער פון יודישע רעליגיע.
דער רב פארענדונגס דערנאך דעם
פאסטריאל פונם דער גומע, און דער
אונטערקסטער וועל פארטרעטן, דאס
העל דערמאנטע יודישע קינדער וועלען
אנשטאט פון די קורספליכע אונט-
ערשטען פערען זי איינער פון די יוו

און שייכות דערנאָם האָט דאָ פֿעלה
אַבערשקט נאָך קראַנקע אַ ברעסטן
פֿאַטערנאָל האָטן דאָס צו ענין.

טעם מיטן געזעהרעם יידישן בעוועקער פון שטענענדיגן און אומגעקערט
 היינט איז צו ווערן נוצט יאָהר פילע גלויבן און צופירדנעכט.
 אלס צומעקן פון אומגעקערט איז אדער פון דער יידישער נאכט 250 ויל.
 צו איהר אומגעקערט פאר דן היינט וועלעכע אינעם וועלט.
W. Krzemiński wł. kina „Odeon”.

יודישע פאבארקאָווע דארפֿען
זיך נישט רעגיסטרירען איז
ראש השנה.

היו בעקבותיה קיטום יעצם סמך
רענוסטרואציע פון די פאגער-סל-כמיל-
נע, האט ווערן געבוירן און יאהר
1912, צוליב דעם פאגער, האט אויך
און ראש-השנה הערען ווי אסך פא-
גערשאפט דארטן מעלדען צו דער רע-
נוסטרואציע, האט ה' מענדל שט און
נאמען פון רב של"מ ווי געשטנען
צום מאנסטראס פענען געפירט די
יודישע פאגערשאפט פון מעלדען ווי
און יום-טוב.

דער מאנסטראס איז געקעקומען
די דאזיקע גומע אין פערטורדנעט, אז
די יודישע פאגערשאפט, העמעט פא-
טיליען-נאמען הויפט ווי אן מיט דעם
גומעסאב M און האבען ווי געדארפט
מעלדען דעם ערשטען טאג ראש-השנה
— וועלן ווי רענסטרווערן מאנשאט
דעם 29 ד. ת. און די יונגעלעך, האט
ווערען נאמען הויבען ווי אן מיט די
גומעסאבן O און R און העלבען ווע-
בן נאען געשטויסט אויפן צענטער-
טאג ראש-השנה — וועלן ווי מעל-
דען גומעסאב דעם 30 ד. ת.

דן רעניסטרעציע - אָפּטעלונג האט
 דערפֿ אױסגעקוקט נאָכאָם, דאָס
 איז פֿאַר דעם אָפּטערעציע העלפֿן
 נאָכ אָפּהאַפֿטן די דאָזיקע פֿערזאָנען,
 העלפֿן זי נאָכערנע געשטראָפֿט זי-
 רען.

ד"ר ארסור רופין איז משענ-
סטאכאוו.

רעקערמאן דעם 18.9 האט גע-
וועט אונזער שטערם אויף זיין רעזע-
נער קראפט. דער מיטלער פון דער
ארץ-ישראל עקזקוטיבע פון דער ציי-
גנאטשער ארגאניזאציע, ד"ר ארמור
רופין.
דעם חשוב'ן נאכט האבען שטענ-
דערס אויף דעם פרייען א גרעסערע
נרוע ציוניסטן. ד"ר א. רופין האט
אין דער בעגליכונג פון שטולדער
פון דעם לינקע ציוניסטשען קאמפאט,
צוועט א ריזע הינע יודישע קאט.
און: "מאטער", "מאטאניק" און
"ביוטיק". א ריזע קלינע יודישע
אונדערשיידלע אומערקענונגען הא-
ען זינען געשעפונג גער יודישע
אריינפיר. דער חשובער נאכט האט

אויסערגעוועהניכע פערזאנען.
לונג אין תאנדרו. - פערבאנדר.
מיטמאך שטערן מ' דראש השנה
8 אונזער אין שטערן קיטש פאר און
לעקטל פון האנדערקער - פערבאנדר
מאקע 40, א אויסערגעוועהניכע פער-
זאנען פון אלע האנדערקער. אויף
דער פערזאנען אלע פערבאנדר
הערן פראנץ פון ווער היינטיגער
פערזאנען פאר אלע האנדערקער.
ווערן אנדערע חסד בערלינער חס-
דען שטער-הערן פון פראנץ פון
רעכענע-לעזען. אויך איינפירענדיקע
פון דער האנדערקער. קאפער אין
מערקל.

צוליע דער היסטאריקער פון דער
הערשטער וועלט קריג פאר דער
וועלט אנהערט.

אין די מעג פון חשבון הנפש
מאך דעם חשבון האומה.

און דן מען פון דאס חשנה מען
יערער יוד מאכט ופן חשבון חושש מון
ער אויך מאמען דעם חשבון חושש פון
דעם ירושען פאלק. אין דן ימים.
טראום מען דער יוד און מעשש

די ענוקסיסטישע פון צענטראלען
רישען האנדערקער . פערמאנענע
מאטעריעלע אויף זיין וועג דעם 15
ד. ח. די נאטעריעלע לעבן אין דער
האנדערקער . ארגאניזאציע, האט נאך
ארגאניזאציע דיפאזיטע פערמאנענע
אין די ח"ה פערמאנענע, דאס, נאך
בער, קריסטא, דאלטא, צוועלפ
מאט נאך ארגאניזאציע נאטעריעלע
צ. פ. פערמאנענע, האבן מיר נאך
עמישע מיטלען ארגאניזאציע ווער
קאמפאניעס די פערמאנענע פון דער
ארגאניזאציע אין אויף די פערמאנענע
פון דער פערמאנענע, האט האט גע
האבן צו האבן דעם ארגאניזאציע
אונזער ארגאניזאציע, ווע האבן צו
נאטעריעלע דיפאזיטען אין דער ח"ה
מאט ארגאניזאציע, ווע האט
פערמאנענע די דער פערמאנענע.

פתח דער חכמה פון קאנקורענץ
 צ.ק. האבען זי דאן אן דער זאל
 בער ציט, מען זי אלס האבען נע-
 שאפען א מאנעט טרונ דער שטער-
 הערקער - בטנק א ראנק העלפער
 בטנק איז צוואסענעצערטען, געטע-
 פטן פאר וול א באנק פון יחידים

אומדן רמ"א אלץ פון געזעצן דעם
האבען זיך די לעצטע סען געוואסן
געוואסן פון פערשדענע געוואסן
וואס נישט קיין סטאטוס פון דער
פארגאנגענע און עפעסליך פארגאנגענע
פארגאנגענע און עפעסליך פארגאנגענע
האבען זיך אלץ געזעצן דער פארגאנגענע
דער פארגאנגענע און געזעצן דער פארגאנגענע

נאיוואציע, דו עלנקסטונען מאדעל
דערבער דו פערשערניש האנדלונג און
גוט ון אויבערפערסטהנען חברות און-
בער צו א קאנגרעס-נערוכט, דעם חת-
צע-פערניצער ברעסעבערער הערס אונס-
נעדרוקס אונזערדי און ביזן קאנג-
רעס הערען דו עלנקסטונען - פוטנלירער
ברעסעבערער, ראק, דאלפאן, אונג-
שטעל און ויער מעסיקאט. אויך
דאס עלבן הערט אונגעקערט צו דו
ה"ח אינזש, מערנאקט, מינץ, מי-
נער, אנרעס, ואפענבער, דינער און
בעקער, אונגעקערט צום אויספיה-
רען דער לעפונג און דער הארמאטער
טראנוואציע, געלבער און קרויטאל
צום פלעגן און צ. ק.

פארו אויך בעשלעסען געהערען צו
רופען א וועגנ [מין] צ. ק. דעם 28
ד. ח.

מאר דו ענוקטונט
פון צענטר. וור. האנדלערקער-
פערשטאנד און פוילצן.

מאר דער רובטניקס
 דירעקטוראט:
 זענטראלער ווידעו האנדלערקער.
 פערמאנע אין דער פוילישער
 רעפובליק.

פירשטער וויפט, אז די ביליגסטע און
רעזולטאט קוואלע פון אלערליי ווארטן
געפונט וויל אין דער לאנגזעמער פארש
הערציגראווסקי איז בערהאוויטש
העלבע איז פערזענען אויף דעם טעזאוס מיט א גרויסען אויסמאחל פון
פערשטענען פוסער, ווי: מאקען, ביברעמען, פלאסינען, אפאפען,
סקאנפען, פישטשאניקעס, זשענאקעס, קארטאקלען שווארצע און גרויע
פלאמען, חירדעס, ביברעמען, דובלינס, וויסע פעל און אנדערע.
עס חערען אויך אונגענומען עלערליי קוואלער-ארבייטען
עס ווערט פערקויפט איין דעמיל צו דורט - פרייען!
שניידערס און קירנערס בעקומען עקסטרא ראבאטען
קומט און איבערזעצט
ניו-יעזע איז דאס דעמיל-געשעפט געגען אויף פילמוסקי 1 און יעזע איבערגע-
פראגען געווען אויף פילמוסקי 9 אין הויז.
מילא לא 6 באבאסא

דאָס פֿוטער-געשעפט פֿון די פֿירמא
פֿיֿק און זשערלינסקי
טשענסטאכאוו 1 אלטע 3
פֿראַנק פֿרשטער שטאָק

אין פֿרעוועקען צום קאמפערען פֿעזן מיט אַ גרויסען אויסוואַהל פֿון
אלערליי פֿוטער-פֿחורות, ווי פֿערשדענע פֿעל, בלאַמען, קערנער
פֿעלצערעך אויך פֿערטיגע, בעשעפֿטע דאמפֿען און הערען-פֿוטערס א.א.וו.
ביליגע פֿרייזען! — רעיעלע בעתאָגדלונג!
בעקוועמע בעדינונגען!

קומט און איבערצייגט אייך!
בעמערקונג: פאר די ה"ה שניידערס און קירושנערס—א ספעציעלען ראצאט.

דער בעוואוסטער מענער-שניידער
 ייזיזידן וראנייה ארייז 10

איז צוריקגעקומען פון פארוי און לאנדאן
פון וואו ער האט מיטגעבראכט די נייעסטע מאדעלען פאר מענער-
אנצוגער. פאלמענס אין פערלעצן.

עס ווערען אנגענומען בעשטעלונגען פון אייגענע אינלענדישע און אויסלענדישע ווי אויך אנגעטוימע סחורות.
 די געזעהענע קינדערשאפט, וועט זי ביז איצט זיין פון זייערע בעסטע-
 לונגען אין זיין פירמע העכסט צופרידען.
 מיט אכטונג

ש. גראנעק, אלטע 10.

ש י ד א ו נ ג
שיד אוו גאלאנ-
מערש-כותרים!

צום קומענדיגן חונטער-פען בעזונצן פיר אויפ'ס לענגער
א גרויסען אויסחטאל פון

אלע פארטען פון קלענעמען פון גרעסען נומער.

קומט און איבערצונט אידן
 ביליגער ווי איבערלא
 מיט אכטונג
 מאַפּטראַטיוו „אַבוביט“
 נייער מארק פּ. טעל. 860

צ' ווייסטן שוין אלע,
אז דאס ערשטקלאסיגע שיד-געשעפט
דימין פאריווער מיטעם
איז שוין טרעפנט געווארן!

דאס ערשט-ערשטע שיד-געשעפט, אונטער דער פירמא „ווענוס“ פארוואקסן דעם גרעסטען אויסוואהל פון פארשידענע אויסלעגנדישע און אינלענדישע שיד, איך אהנען אויסארבעטונג פון די לעצטע פאריווער מאדעלען אין די הויפט-וואך צו שפאט בליגע פרייזען.
געקענט די אדרעס:

שיד-געשעפט „ווענוס“, אלע 29.

לענדעס, דאס איז א אייגענעם
פערזענלעך, העלפער דערפון דער יו-
דענער-געזעלשאפט נישט דערלויבט
הערן. אין דער ערשטער ריז דער-
פון דערויף רעגירען די דורעכט-
פארמיטלעכע שיד, די לעצטע, שיד
אויך די גענצע הינדע יוד, געזעלשאפט
דערפון דערפון נישט פערזענלעך גלייב-
גלייבט.

דענקענדיג איהן פארמאגט שוין
פערזענלעך אונטער דערויף פרייזען, דער-
פערזענלעך פון מיר דורך-אויף
יודישע רעגירען שיד-געשעפט-
פארמיטלעכע, פארמאגט שוין
ישראל און שיד-געשעפט-פארמאגט.

לשנה טובה תכתבו!

די יום טוב'דיגע שטימונג
ווערט דורך געשמאקטע מאכלים נאך מעהר געהויבענער.
אמבעסטען געראמען די מאכלים, ווען מען געברויכט צו ע ר ע ס.
100% צערעס

קאקאס-פעטס ווערט פון אנהויב ביזן סוף אויסגעארבייט
אונטער דער שטרענגסטער השגחה פון הר"ג ר' שמחה
פערנקעל מסקאווינא און קען דעריבער געברויכט ווערען
צו אלערליי שפייזען אפילו
למהדרין מן המהדרין.

פערלאנגט אויסדריקליך נור
צערעס מיט א הכשר-
שטעמפל און נעמט-נישט אן
קיינ מינדערווערטיגע אונבע-
קאנטע פארבריקאטען.

בעקאנטמאכונג וועגען שחיטה.
דער ראבניטאט און די קהלה-פערזענלעכע מאכען אויפמערקזאם, אז די, האט ווילען עסען כשר, וואלען נאך צו זיין שחט'ן נאך די שוחרים, וועל-כע ווענען אנגעשטעלט פון דער קהלה און שטענען אונטער דער השגחה פון ראבניטאט, אדער אין קיין פאל נישט ביי א ווינקעל - שוחר, ווי הענגיך גלייכסאם פון דער צווייטער אלעק, וועמען שחיטה איז געבליבן ווערן.

Szkoła koedukacyjna i przedszkole
z prawami szkół państwowych
ZOFJI WAJNSZTOKÓWNY
w CZĘSTOCHOWIE

zawiadamia, iż egzaminy systemem lekcyjnym trwają. Kancelarja szkoły (Piłsudskiego 13, II brama, II piętro) przyjmuje zgłoszenia do wszystkich klas (od A do 4-ej włącznie) i do przedszkola (od lat 3-ich).

Dla niezamożnych ulgi.
U W A G A: Ze świadectwem ukończenia szkoły — dzieci wstępują do 5-iej klasy gimnazjalnej.

נאוואשיי אלע 12.
לעצטער פאנאם 9-30 אהערד.
הינט און הימערעט מען.
קראנען און סעקעס צוואנציק!
מקטבניג קראק קונסטווערק!

היינטיג
לעצטער פאנאם 9-30 אהערד.
הינט און הימערעט מען.
קראנען און סעקעס צוואנציק!
מקטבניג קראק קונסטווערק!

Plodność
עמיל זארא
אין די הויפט-ראלען: אנדרע ראפאוועט, גאבריעל גאבריא.
אויף דער סצענע: פראנצאס גר. 7. — רעזי פון הומאד אין געלעכטער
אין 8 בילדער, אונטער דער
BEZ ŁAPÓWEK
אנטי-הונג פון א, קאמפאניאטען.

קומענדיק ימים נוראים.
דעם לעצטען שבת אין און וועל
נעמען העלם! סטראזשעקא 11 פאר-
נעקומען א קעלעסאדע פארלעונג,
האט פארוואקסן אונטערען מענטש
אויך געקענט געווען אויף א סעט
ימים נוראים. צוועלפן ווענען איינ-
גע פון אונטערען חברים אנהערד נע-
מען אין וועל און האבען ויף איבער-
צונעם, אז צו דער דערויף פארלעונג
האט מען געווען קינדער אין וועל-
עלער — געווען איהן חוסען פון וי-
ערעלערען — און פאר די געזע-
רונג, אז רעליגיע און „אנטי-סע-
קלערען וועל, א געוועזענע מיטל
איינצושלעסען די שטימע-פארמאגט
וכדומה. די רעגירען האבען פערלאנגט
זו עס וועל אויפגעקען דאס לויפן אין
שווערערען ימים-נוראים און די שר-
פער-פארמאגט וועלן געלענען א סעט-
פאט פון וועל (קענסעקענצער נעמט-
מיטער פערזענלעך צו רעליגיע. די א-
הערען פערזענלעך - סטראזשעקא, העלעך
האבען געווען צו פערזענלעך האט
מען נישט געלענען קומען צום פער-
מיר האלען, אז עס איז דאס פולע
רעט פון שטימעסטען צו פערזענלעך
ווערען שטימעסטען, אדער נור פאר
רעט. דערשטענען מענטשן. פערזענלעך
דאנקען קינדער און איהן חוסען פון
די עלטערן, פערזענלעך פאר די גע-
לענדעס, דאס איז א אייגענעם
פערזענלעך, העלפער דערפון דער יו-
דענער-געזעלשאפט נישט דערלויבט
הערן. אין דער ערשטער ריז דער-
פון דערויף רעגירען די דורעכט-
פארמיטלעכע שיד, די לעצטע, שיד
אויך די גענצע הינדע יוד, געזעלשאפט
דערפון דערפון נישט פערזענלעך גלייב-
גלייבט.

BATERJE ANODOWE

TYTAN
BYŁY, SĄ. BĘDĄ NAJLEPSZE

przedstawiciel
Edward KOHN
w Częstochowie,
Ogrodowa 20.

„אראען“ אלע 27.
לעצטער פאנאם 9-30 אהערד.
הינט און הימערעט מען.
קראנען און סעקעס צוואנציק!
מקטבניג קראק קונסטווערק!

GRZESZNA MIŁOŚĆ
דראמא אין 10 אקטען.
אין דער הויפט-ראלע
שטענען און רוח פון דער פילישער קינעמאפאראטע.
זאפא באטיצא, וועקאראווסקי, דאמיניאק
און א גאנצע ריז אנדערע.
אויף דער סצענע: געוועזענע אראמאסען אראמאסען וועקאראווסקי-דרווענסקי.
סענצער-דויעט מאקאראווסקי.
א גאנצע נעמען און אינטערעסאנטער אפערעטען - רעפערטאר.
קרוקעלע ביזן אנהויב פון ערשטען סענעס נאר 1 זל.

„CASINO“
די פרייזען ווענען ערנידריגט:
אויסן ערשטען סענעס 1 זל.
אויסן די איבריגע 1.20

היינט צום לעצטען מאהל
BIAŁY KAPITAŁ
אין דער ראנאלד האלמא.
אויף דער סצענע: אטראמאסען
גענצליך נייט פראנראם!
אריגינעלער האוויאישער טריא
פון קאמפאזאט און אטראמאסען אין לאגרא
און דער געוועזענער אטראמאסען
הענריי רעווענסקי, יאנינא דעאנאוויטש
פאראמאסען אראמאסען
אין א נעמען שלעכטער רעזי-פראגראם.

דער הינער מאגיסטראט
ווערמ אויפגעקענט.
פון א ווערע קעלעך הערען פון
געוואונדען, אז אין די נאך געוועזענע
פון הערע אויפגעקענט דער הינער
פארוואקסען און שטארק-רעט און עס
הערע אריינגעקענט א קענסטער.

געקענט די אדרעס:
סענאט אראמאסען 15.

אטרוגים
לובים והדסים
טובחים שבמובחרים
שוין צו בעקומען
צו קאנקורענץ - פרייזען
סענאט אראמאסען 15.

דימקראטישער משפט איבער די
בערגעמאנעס. דער מויבער.
פרימא דעם 26 די. ח. 8 פערזענ-
און וועל די נעמען העלם! (סטראזשעקא-
קע 11) מען וועל דער יוד, וועל-
פערזענלעך און אלע איהן. געליי-
טעק אדורכגעפארען הערען א לויט-
ראווערעטע משפט איבער איינעם פון די
נעמען הערען פון יודישען קונסטלער
די פערזענלעך. דער מויבער. מיט
אנשטל פון די לענדע פון דער יוד.
פערזענלעך און אנדערע חברים.
דער מויבער. און פון פערזענלעך
רעכען חברים אויפגעקענט געווען
פון געקענט ערשטלעך און הארט
פון די בעסטע אראמאסען קענסטען
פון „הנחם“ און האט געווען א גרוי-
פערזענלעך און דער יודישער. די
און דער נישט-יודישער פערזענלעך.
דער מויבער. און אויך אויפגע-
פארעט געווען און איינעם געקענט
אדורכגעפארען קולטור - צענטערן, הא-
ער און געקענט געווען פון פערזענלעך.
פון ערשטלעך.

די האנדווערקער-בוביאטע
אויסן גאנצען פון די. הימאליט געמלער
אלע 40
אין פערזענלעך מיט א גרויסען אויס-
האל פון די נעמען יודישע און פוי-
לישע ביכער. ביכער הערען ארויס-
געקענט און קולטור. יודישען
אונטערען פרייזען איינצוגעבונגען. די
פערזענלעך און פערזענלעך פארמאגט
אין האנדעל פון 8-10 אהערד.
די קולטור-קאמפאניע.

אויף אראמאסען ארום פויכען.
דער מיטלער פון געוועזענער, סכסכי-
ח' על מאלאכאסען, און מיט העכער
צוהע העלען צווישן ארויסגעפארען אויף
א רעזער. און ער איז שוין ביז יעצט
דורכגעפארען: פערזענלעך, העלען, קאר-
פארמאגט געווען, אויפגעפארען און דא-
נעמען דעם 18 די. ח. און ער פון
בענדין אונטערען קען שטענען פארמאגט.
אין שטענען פארמאגט און ער ווער
הארען אויפגעקענט געווען דורך
די הינדע ספאט פארמאגט.
ח' מאלאכאסען האט אויף געווען
אין אהערד אונטער רעזאקציע
און אויפגעקענט ווער אונטערען פאר-
טע אהערדען פון זיין ריזע.
פון שטענען פארמאגט פארמאגט ח' ס.
אויף זיין רעזער. נעמען קען פויכען.
קויכען און שטענען פארמאגט קרייז.
און צוואנציקטען דערמיט האט גע-
פערזענלעך געווען אונטערען שטענ-
פארמאגט האט מען אונטערען אויף
פארמאגט פון שטימעלעך, האט דער
פארמאגט געווען אונטערען איינצוגע-
ווער געקענט געווען אונטערען און דער-
אויפגעקענט מיט צווען אויסגע-
ווען צו עס געווען ויף אין דעם
דעווען געקענט געקענט קויכען-
שיכען.

א פריז אין רעזאקציע
הענריי רעווענסקי
טע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געווען דער רע-
ליגיע, אין צוואנציקטען פארמאגט די טע-
לע רעליגיעזע אראמאסען פארמאגט-
ווערען העלען פון פארמאגט און פארמאגט
אויפגעקענט צו שטען די הינדע יוד.
געקענט און אונטערען געווען פארמאגט-
זיך, האט הערע אונטערען דורך די
הינדע לויט פארמאגט געו